

Sijoittamislupa: Teollinen aurinkopuisto Multasuon alueelle

Elinvltk 24.03.2026 § 59
417/10.03.00.00/2026

Valmistelija Kaavoituspäällikkö Marianne Ojala, 0400 855 434,
marianne.ojala@vaala.fi
Rakennustarkastaja Hannu Okkonen, 0400 855 951,
hannu.okkonen@vaala.fi

Peruste Hallintosääntö 21 §

Solaralfa Oy hakee rakentamislain (751/2023) mukaista rakentamislupaa aurinkovoimapuiston rakentamiseen noin 115 hehtaarin kokoiselle hankealueelle Vaalaan. Aurinkovoimapuiston suunniteltu kokonaisteho on noin 92,5 MWp.

Sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa, sovelletaan AKL 16 §:n mukaisesti suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä.

Sijainti:

Kunta: Vaala

Kylä: Liminpuro

Tila: Hankealue sijoittuu kiinteistön 785-874-1-0 alueelle

Kaava-alue:

Hankealueella tai sen lähistöllä ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista kaavaa, lukuunottamatta Vaalan oikeusvaikutteista strategista tuulivoimayleiskaavaa. Hankealueen pohjoispuolella on vireillä Liminkankaan vihreän vedyn jalostamon asemakaavan laatiminen.

Hakemus:

Solaralfa Oy hakee lupaa sijoittaa Liminpuron alueelle kunnan itäosaan aurinkovoimapuisto noin 115 hehtaarin kokoiselle alueelle. Suunnittelualue sijaitsee Vaalan ja Paltamon rajan tuntumassa, noin 22 km etäisyydellä kunnan keskustasta. Suunnittelualue sijoittuu Kajaanintien varteen. Paltamon keskustaan etäisyys on noin 28 kilometriä.

Kohteeseen suunnitellaan rakennettavaksi aurinkovoimala, jonka suunniteltu kokonaisteho on noin 92,5 MWp. Aurinkovoimalaitos koostuu paneelikentistä, inverttereistä, muuntamoista, keskijännitekaapeleista sekä huoltorakennuksista. Aurinkovoimapuiston sähkönsiirto toteutetaan tieverkon yhteyteen sijoitettavina maakaapeleina suunnitteilla olevaan Turkkiselän sähköasemaan. Suunnittelun sähkönsiirtoreitin pituus on noin 9,8 km. Muuntamot sijoitetaan hankealueen sisäpuolelle, ja niiden lukumäärä riippuu lopullisesta paneelityypistä.

Hankealueelle on myös alustavasti suunniteltu akkujärjestelmää aurinkopuiston yhteyteen, ja sille on suunnitelmissa esitetty alustava paikkavaraus. Akkujärjestelmän kooksi on alustavasti määritelty 50 MW / 100 MWh.

Sähköasema tullaan aitaamaan, mutta paneelikenttienkin aitaaminen noin 2 metriä korkealla aidalla on hakemuksen mukaan mahdollista. Aitaamisen tarve tarkentuu rakentamislupavaiheessa.

Kulku suunnittelualueelle tapahtuu aluetta halkovalta Kajaanintieltä olemassa olevia liittymiä hyödyntäen. Suojaetäisyys Kajaanintiehen on vähintään 30 metriä lähimmän ajoradan keskilinjasta hankealueen reunaan. Kajaanintien varrella kulkee moottorikelkkareitti, joka on otettu huomioon suunnittelussa. Alueelle toteutetaan tuotantolaitoksen sisäinen huoltotiestö, joka vastaa pelastuslaitoksen vaatimuksia. Rakentamis- ja kustannusvastuu hankealueen infrastruktuurista kuuluu hanketoimijalle.

Aurinkovoimalan paneelit sijoitetaan riveihin 20-45° kulmassa etelän suuntaan, paneelit asennetaan kiinteisiin telineisiin. Telineet voidaan perustaa maahan paalujen varaan tai maan pinnalle kelluvana ratkaisuna. Tarkempi perustamistapa määräytyy suunnittelun edetessä. Paneelikentät jaetaan sopivan kokosiin alueisiin, joiden ympärille ja väliin jäävät kulkemaan aurinkopuiston huoltotiet, jotka toimivat myös alueen pelastusteinä.

Puiston käytön ja kunnossapidon vaatimat pienet huoltorakennukset eivät tarvitse yhdyskuntatekniikkaa, eikä niihin sijoiteta pysyviä työpaikkoja. Hankealueen vesitalouden osalta hyödynnetään alueella olevia kuivatusojia ja -ratkaisuja. Osa hulevesistä suotautuu maaperään.

Aurinkovoimalan elinkaariodote on noin 40 vuotta. Tämän jälkeen varaudutaan paneelien ja laitteistojen uusimiseen tai purkamiseen. Elinkaaren lopussa olevat aurinkopaneelit ja niiden telineet tullaan kierrättämään asianmukaisesti.

Meluvaikutusten osalta puistomuuntamoista ja inverttereistä tulee jonkin verran sirinää, joka kuitenkin on vähäistä ja paikallista.

Akkujärjestelmän tarkoituksena on varastoida aurinkopuistossa tuottua energiaa lähellä tuotantopaikkaa. Akustosta energiaa on mahdollista vapauttaa energiaa sähköverkkoon tarpeen mukaan ja näin tasata tuotannon ja kulutuksen vaihtelua. Mikäli akkujärjestelmä toteutetaan, tullaan sen rakentamislupa käsittelemään erikseen, missä yhteydessä tarkennetaan ja arvioidaan myös sen sijoittumista.

Suunnittelualue on talousmetsää, jossa on suoritettu hakkuita vuosien 2019–2025 välillä noin 33 hehtaarin alueella. Alueen pohjoispuolella sijaitsee maanottoalue, joka rajataan paneelialueen ulkopuolelle.

Aurinkovoimalan alueelle ei sijoitu asuinrakennuksia. Lähin asuinrakennus sijaitsee hankealueen pohjoispuolella, etäisyyttä on noin 550 metriä. Lähin lomarakennus on noin 1,3 kilometrin etäisyydellä hankealueelta kaakkoon.

MML:n maastotietokanta-aineiston mukaan alueella sijaitsee tervahauta.

Alueelle on toteutettu arkeologinen inventointi vuonna 2025. Alueelta tunnistettiin Luodelahdensuon tervahaudat 1 ja 2, ja lisäksi alueen välittömässä läheisyydessä tunnistettiin yksi kohde, tervahauta Pieni Petäiskangas. Tervahaudat rajataan aurinkopaneelien ja muun aurinkopuistoon liittyvän infrastruktuurin ulkopuolelle, jolloin aurinkovoimalalla ei ole niihin vaikutusta. Tervahaudat on otettu huomioon paneelisuunnittelussa.

Viranomaislausunnot:

Lupa- ja valvontavirasto on antanut lausunnon, jonka perusteella hanke ei edellytä YVA-menettelyä. Lausunnossaan LVV muistuttaa, että mikäli hanke asiakirjoista poiketen kuitenkin edellyttää vähäistä suurempia ojituksia, tulee ojituksesta vastaavan tehdä ojitusilmoitus.

Hankkeesta vastaava on pyytänyt myös Puolustusvoimilta lausuntoa hankkeen toteuttamiseen liittyen. Lausunnon mukaan Puolustusvoimat ei näe estettä hankkeiden etenemiselle maankäytön edunvalvonnan näkökulmasta.

Kaavoitus:

Sijoittamisen edellytyksistä säädetään rakentamislaisissa, 44–46 §. 45 § koskee muita kuin asemakaavoitettuja alueita, ja silloin sijoittamisen edellytyksenä on, että

1. rakennuspaikka on kooltaan vähintään 1000 neliometriä;
2. rakennuspaikalla ei ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa;
3. rakennukset voidaan sijoittaa vähintään neljän metrin etäisyydelle kiinteistön rajasta, ottaen myös huomioon liikenteen näkemä- ja suoja-alueet;
4. rakennuskohde soveltuu rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää kauneuden, korkeatasoisen arkkitehtuurin ja sopusuhtaisuuden vaatimukset;
5. rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen;
6. vedensaanti, jätevedet ja hulevedet voidaan hoitaa aiheuttamatta haittaa ympäristölle;
7. teiden, vedensaannin tai viemäroinnin järjestäminen ei aiheuta kunnalle tai valtiolle erityisiä kustannuksia;
8. rakentaminen ei aiheuta haittaa naapureille eikä vaikeuta naapurikiinteistöjen rakentamista;
9. rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista;
10. rakentaminen ei aiheuta haittaa maakuntakaavassa, yleiskaavassa tai rakennusjärjestyksessä annettujen määräysten toteuttamiselle.

Hankkeessa sovelletaan alueidenkäyttölain 16 §:n mukaisesti suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, joita sijoittumisen osalta rakentamislaisissa koskee 46 §. Sen mukaan sijoittamisen edellytyksenä on edellä mainittujen 45 § mukaisten edellytysten lisäksi, että rakentaminen

1. ei olennaisesti vaikeuta kunnan kaavoituskatsauksen mukaista yleis- tai asemakaavan laatimista;
2. ei johda vaikutuksitaan sellaiseen merkittävään rakentamiseen tai aiheuta sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia, jotka edellyttävät asemakaavan laatimista;
3. on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palveluiden saavutettavuuden kannalta.

Hankkeen voidaan katsoa täyttävän RakL 45–46 §:n mukaiset sijoittumisen edellytykset. Rakennuspaikan kokovaatimukset täyttyvät, eikä vaikutuksia naapureihin pääse pitkien välimatkojen vuoksi syntymään. Rakentamisella ei ole vaikutuksia yhdyskuntatekniikan rakentamiseen alueella, ja hankkeesta johtuvien tieyhteyksien rakentamisesta vastaa toimija.

Rakentamisen ollessa matalaa jäävät maisemavaikutukset vähäisiksi. Asutukseen kohdistuvia maisemahaittoja voidaan pienentää vielä siltäkin, että asutuksen ja hankealueen väliin jää runsaasti metsäaluetta.

Luonnon- ja kulttuuriympäristön arvojen osalta hankkeessa on toteutettu erinäisiä selvityksiä. Liito-oravaselvityksen mukaan hankealue ei toimi liito-oravan elinympäristönä. Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvityksen mukaan alueella ei ole suurta metsokantaa eikä se toimi teeren soidinympäristönä. Luontotyyppiselvityksessä alueelta löytyi yhteensä 10 huomionarvoista luontotyyppikuviota, jotka olivat joko uhanalaisia tai silmälläpidettäviä, ja osa kuuluu luontodirektiivin liitteen I luontotyyppeihin. Pesimälinnustoselvityksen mukaan hankealueella pesii joitakin huomionarvoisia lintulajeja. Alueella on lähivuosina toteutettu hakkuita, joiden myötä alue ei enää ole luonnontilainen. Hankkeen vaikutuksia luontoarvoihin on arvioitu luontoselvitysten perusteella, ja hankealueen rajausta on tästä syystä muutettu ja alueen sisältä on rajattu alueita pois paneelien sijoittelusta. Luontoselvitysten tulokset otetaan huomioon myös hankkeen jatkosuunnittelussa.

Maakuntakaavassa aurinkovoimalan suunnittelualue sijoittuu Oulujokilaakson maaseudun kehittämisen kohdealueeseen sekä Rokua-Oulujärven matkailun vetovoima-alueeseen tai matkailun virkistykseen kehittämisen kohdealueeseen.

Hankealueen läpi kulkee merkittävästi parannettava valtatie, jonka kaavamerkinnällä pyritään edistämään keveyen liikenteen väylien toteutumista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä. Hankealueen kohdalle ei ole maakuntakaavassa osoitettu kevyen liikenteen yhteystarvetta. Merkittävästi parannettavan valtatie merkintä otetaan huomioon siten, että siihen jätetään riittävä suojaetäisyys. Lisäksi maakuntakaavaan on merkitty moottorikelkkailureitti tai -ura, joka halkoo suunnittelualueen valtatie varrella.

Myös suunnittelutarvealuetta koskevat 46 §:n mukaiset edellytykset voidaan katsoa täyttyväksi.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa annetuissa aurinkovoimaloiden rakentamista koskevissa yleisissä suunnittelumääräyksissä teollisen aurinkovoiman sijoittamista suositellaan ensisijaisesti ihmisen muokkaamille alueille. Lisäksi sähkönsiirtoon on kiinnitettävä huomiota ja alueet tulisi sijoittaa ensisijaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Multasuon hankealue on metsäistä aluetta, jolla on lähivuosien aikana toteutettu hakkuita, eikä se ole enää täysin luonnontilainen. Alueella sijaitsee kalliopaljastumia, kivikkoja sekä louhosalue.

Hanke on ollut julkisesti nähtävillä 12.2. – 6.3.2026, eikä tuona aikana jätetty hanketta koskevia muistutuksia.

Esittelijä

Vs. Tekninen johtaja Routaniemi Janne Vaalan kunta

Päätösesitys

Elinvoimalautakunta päättää myöntää sijoittamislupa hakemuksen mukaisesti. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Sijoittamislupa on voimassa enintään kaksi vuotta siitä, kun päätös luvan myöntämisestä on saanut lainvoiman. Sijoittamislupa perusteella alueelle voidaan myöntää rakentamislupa hankkeessa esitetyille aurinkovoimaloille

rakenteineen. Rakentamislupa voidaan myöntää myös sähkövarastolle ja mahdolliselle sähköasemalle.

Aurinkovoimalan rakenteet tulee sijoittaa vähintään 30 metrin etäisyydelle valtatie keskiviivasta. Rakentamisluvassa etäisyysvaatimusta voidaan kasvattaa. Aurinkopaneelit on suunnattava siten, että ne eivät aiheuta häikäisyä tai muita näkemäesteitä tiellä liikkuville.

Lupa- ja valvontaviraston ohjeistusta ojituksesta on noudatettava. Lisäksi rakentamis- ja toimintavaiheessa tulee varautua onnettomuus- ja häiriötilanteisiin, jotta voidaan ehkäistä mm. haitta-aineiden mahdollinen pääsy maaperään ja pohjavesiin.

Rakentamislupavaiheessa hakemusta on täydennettävä pelastusviranomaisen lausunnolla, jonka määräyksiä on noudatettava rakentamisessa. Rakentamisluvan yhteydessä voidaan edellyttää myös selvitysten täydentämistä ja viranomaisten ohjeistusta.

Päätös

Hyväksyttiin